No. 460. 1848.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 4,50; voor de buitensteden ƒ 5,50; franco door het geheele Rijk. Brieven, *Gelden*, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 19 OCTOBER.

AGENTEN.
Te 's Hage, Gebr. J. & H. v. LANGENHUYSEN.
Te Rotterdam, J. A. VAN BELLE.

STATISTIEK
VAN
CURAÇAO
EN
Onderhoorige Eilanden.

68e LIJST.

Vrije Bevolking, Katholijken p. m. 8000
„ „ Protestanten 2000
„ „ Israelieten 1000
Slaven, uitsluitend Katholijken 5436

Directie bij de nieuwe Gouvernements-Culture.

Inspecteur	L. J. Sleugarde.	P
Opzigters	P. T. Krafft.	P
	W. B. Mellinck.	P
	E. Zeppenfeldt.	P
Adsistent Opzigters	J. Jarman.	P
	W. A. C. Betting.	P

Schutterij.

Majoor-Kommandant	J. J. Rammelman Elsevier, Jr.	P
Kapt.-Kwartierm.	W. Prince, Jr.	P
Kapt. Adj.	P. J. Beaujou.	P
Chirurgijn-Majoor	C. A. Zeppenfeldt.	O
Eerste Luit. Offic. van Kleeding en Wapening	C. S. Gorsira.	P
Auditeur	Mr. P. C. Prince.	P
Adj.-Onderoffic.	J. H. Crisson.	P
Kapiteins	J. A. Quast.	P
	G. B. Hellmund.	P
	R. D. Schoonewolff.	P
	J. Naar.	Isr.
Eerste Luitenants	C. R. Quast.	P
	R. Raven, Gz.	P
	R. P. Raven, Lz.	P
	D. Iesurun, Jr.	Isr.
Tweede Luitenants	A. Jutting de Veer.	P
	S. E. L. Maduro.	Isr.
	M. F. Ricardo.	Isr.
	J. E. Price.	P
	J. H. Schotborgh.	P
	J. F. Möller.	P
	C. L. van Eps.	P
	J. Naar.	Isr.

Landstorm.

Kommandant	J. J. Rammelman Elsevier, Jr.	P
Eerste Luit.-Adj.	C. M. Gaerste.	P
Adj.-Onderoffic.	L. Insernia.	Isr.
Kapiteins	J. B. Forbers.	P
	A. L. S. Muller.	P
	J. Schotborgh, Mz.	P
	C. Gorsira.	P
Eerste Luitenants	J. H. Römer.	P
	A. S. Muller.	P
	P. T. Lauffer.	P
Tweede Luitenants	C. Sproek, Jr.	P
	C. F. Neuman.	P

Totaal 127 Prot., 6 Kath., 12 Israeliten, 3 Onbek.

AMSTERDAM, 18 October.

De Slawisch-Oostenrijksche Kwestie.

IV.

Ten einde het verder beloop van het Slawische pleit wel te kunnen volgen, is het noodig thans een blik te werpen op de verhouding van Hongarije tot Oostenrijk en van Croatie tot Hongarije. Alleen door deze verschillende verhoudingen te onderscheiden en wel in het oog te houden, zal men tot de oplossing kunnen geraken, der in den aanvang van dit opstel vooruitgezette vraag: »hoe het te verklaren zij, dat de bevolking van Weenen zich tot bloedvergieten toe verzet tegen het vertrek van troepen van de hoofdstad naar Hongarije, ter versterking van het leger van den door den keizer aangestelden militairen en civilen commissaris van Hongarijë, den Ban Jellachich, tegen de oproerige Hongaren?"

Hongarije en Oostenrijk. In den aanvang dezer mededeelingen stelden wij, dat de Februarij-omwenteling in de Oostenrijksche erf-landen haren invloed bepaaldelijk openbaarde in den eisch der verschillende nationaliteiten van hare erkenning en hare zelfstandigheid. Zij verstonden intusschen onder dien eisch niet volkomen hetzelfde en gingen daarbij niet op dezelfde wijze te werk. De volkeren van Slawischen oorsprong sloegen de handen ineen en wilden zich tot een federativen staat, onder de scepter der dynastie van Habsburg verbinden; Hongarijë stelde zijn doel nog hooger; het was: volkomene losmaking van Oostenrijk, herstelling zijner aloude onafhankelijkheid. Op welken grond steunde die eisch? Hongarije laat op die vraag de geschiedenis het antwoord geven.

Hongarije (Madgyar Orszag), nadat lang over het bezit van zijnen grond tusschen Hunnen en Ostrogothen en Slaven en Bulgaren gestreden was, werd reeds in den jare 894 door Arpad, zoon van Almus, aanvoerder der Madgyaarsche volkstam, van Finlandschen oorsprong, tot een vrijen en onafhankelijken staat verheven (1). Arpad trad in verbindtenis met de Duitsche Keizers en onderwierp aan zich de meeste der talrijke volkstammen, die het toenmalige Hongarije bezetteden. Zijne opvolgers omhelsden het christendom. Stephanus I, na zijnen dood onder de Heiligen der Kerk opgenomen, nam in het jaar 1000 den titel van Koning. Hij bragt ten volle de Slaven en Bulgaren ten onder en schonk aan Hongarije het meerendeel der nog onlangs vigerende instellingen. Van verwinning tot verwinning steeg Hongarije tot zulk eene magt, dat het in 1308, onder Charobert, den heerschersstaf zwaaide over Dalmatië, Croatië, Bosnië, Servië, Wallachyë, Transylvanië, Moldavië en Bulgarië. Zijn zoon, Lodewijk I, voegde daar nog aan toe Rood Rusland en droeg zelfs de kroon van Polen. Sinds hem taant Hongarije's grootheid. Jan Huss was opgestaan; zijne volgelingen, den burgerkrijg ontstekende, vernielden zijnen inwendigen bloei, terwijl het van binnen aan alle zijden door de Osmanen bestormd, het eene deel zijns rijks voor, het andere na, kwijt ging. De veldslag van Mohacs (1526) besliste eindelijk Hongarije's vernedering. Zijn Koning werd in dien slag gedood; Jan Lapolyt en de Halsburger Ferdinand I betwistten zich den Madgyaarschen troon; de laatste bleef het veld behouden. In 1570 werd Hongarye met Oostenrijk verbonden; in 1687 werd, onder Leopold I, en nadat het regt der edelen afgeschaft was, dat hen tot weerstand magtigde tegen allen, die hunne privilegien schonden, op denzelfden rijksdag, de Koningskroon erfelijk verklaard in het huis van Oostenrijk, *met dien verstande echter, dat Hongarije ten eeuwigen dage een zelfstandig Koningrijk verbleef, geregtigd zijnen eigenen Palatijn te kiezen.* In dat regt zocht de Hongaarsche onafhankelijkheid zich eene schuilplaats.

Eerbiedig werden steeds dit regt en al de gewaarborgde instellingen van het zelfstandig koningrijk Hongarijë tot onder Maria Theresia erkend en gehandhaafd, en Hongarijë loonde die trouw zijner koningen met zijn goed en bloed. De schitterendste bewijzen zijn daarvoor bij te brengen. Met keizer Joseph II, rampzaliger gedachtenis, kwam daarin echter verandering. Hongarijë, zoo weinig eenvormig, mishaagde hem. Hij vergreep zich aan de organisatie en indeeling des lands, aan de privilegien des adels, aan de vrijheid der Kerk, hetgeen zoo ver ging, dat hij zelfs de orde der processien, de wijze van kerkelijke ter aarde bestelling regelde, hij vergreep zich aan de regten der vrije steden, en waaraan al niet; om kort te gaan, geene der ten eeuwigen dage gewaarborgde regten, die hij niet met voeten trad — uit zucht om aan Hongarijë wat meerdere eenvormigheid te geven! Het onder de asch nog voortsmeulende vuur voor de vrijheid en onafhankelijkheid begon te ontvonken. Maar keizer Leopold's liefde voor Hongarijë wist het ontvlammen van de vonk te voorkomen. De opvolger van Joseph II vernietigde al diens bevelen en bragt Hongarijë in het oude spoor terug.

Onder keizer Frans intusschen werd het weer maar al te vaak uit dit spoor gedreven. Ondanks de lands-wetten, voerden zendelingen van het Weener kabinet het bevel over de Comitaten; ondanks de lands-wetten werd dertien jaren lang het bijeenkomen van den rijksdag belet; ondanks de lands-wetten werd Pesth vervallen verklaard van zijnen rang als hoofdstad en Presburg tot dien rang verheven; de aartshertog-palatijn Joseph, die Hongarijë een vaderlijk hart toedroeg, was om zijne genegenheid voor zijn palatinaat verdacht en gewantrouwd te Weenen, en dat wist een elk in Hongarijë, en te vuriger werd de zucht naar onafhankelijkheid, omdat men overtuigd was, dat Weenen's zoeken was Hongarijë te brengen onder den druk van een absoluut despotisme; en ondragelijker met elken dag werd de keten die Hongarijë aan Oostenrijk verbond.

Zoo waren de gemoederen gestemd, toen de Februarij-omwenteling uitbarstte. Hongarije besloot zich los te scheuren van Oostenrijk; het herstelde zijne oude, volmaakt onafhankelijke administratie; trad eigenmagtig de baan der constitutioneele hervormingen in; benoemde een verantwoordelijk ministerie, waarin zelfs een minister voor buitenlandsche zaken; schafte zijne Magnaten-tafel af; herstelde Pesth weder in zijnen alouden rang; schonk den boeren de vroondiensten kwijt, en wat dies meer zij. In den drang der zoo hagchelijke tijden wist het Weener kabinet aanvankelijk niet beter te doen om de opgeruide driften in toom te houden, dan toe te geven aan alle gedane eischen en al het verrigte als wettig te erkennen, hetgeen het deed in een rescript van den 11 April. Wanneer men evenwel niet aanneemt, dat het spoedig van die goede gezindheid teruggekomen en voornemens is geweest zich op Hongarije wegens dit alles te wreken, dan zou veel van het later voorgevallene onverklaarbaar zijn. Doch de feiten spreken te luide, dan dat men zich betreffende hunne beteekenis zou kunnen vergissen, als spoedig blijken zal.

Croatië en Hongarije. Ten zuidwesten van Hongarijë, ten oosten door Slavonie, ten westen door Illyrie begrensd, ten noorden door Stiermarken en het aartshertogdom Oostenrijk van Bohemen gescheiden, ligt het Banaat van Croatië. Al ware er niets anders dan deze zijne ligging, de strijd tusschen Croaten (telgen van Slawischen stam en van hunnen oorsprong niet ontaard), en Madgyaren ware genoegzaam verklaard, ware onvermijdelijk geweest. Door Hongarije immers wordt het, zoowel als Slavonië, Illyrie, Dalmatië en de militaire grensdistricten — allen Slawische volkeren — van de overige Slawische broeder-landen gescheiden, zoodat in Hongarije het Slawisch element het Madgyaarsche element moest ten onder brengen, opdat het in gansch Hongarije de wet stelde, Hongarije Slawisch land verklaard en aldus de vereeniging mogelijk kon gemaakt worden der Slawische volkeren, benoorden en bezuiden Hongarije gelegen. Het behoeft naauwelijks gezegd te worden, dat dit strijd-plan Hongarije met het schrikkelijkste gevaar bedreigt. Gaan wij slechts het cijfer der Madgyaarsche en Croatische bevolking na. De Madgyaarsche bedraagt 4,200,000 zielen (meest Protestant); de Croatische, daaronder de Slawische bevolking van Hongarije begrepen, die met de Croatische gemeene zaak maakt, 4,260,000 zielen (alle Katholijk en innig gehecht aan het middelpunt der Katholijke eenheid, gelijk alle Slawische volkeren). De strijdkrachten staan alzoo aan beide kanten gelijk. Er is echter iets anders nog, wat aan Croatie in zekeren zin een belangrijk zedelijk overwigt geeft.

Is de vereeniging van Hongarije met het ontworpen Slawen-land het doel van den opstand en den oorlog van Croatië, die vereeniging kan slechts het geheime, niet het openlijk erkende doel zijn. Dat doel moet onder een aannemelijk voorwendsel verborgen worden gehouden. En kon Croatië ooit een aannemelijker en geloofwaardiger voorwendsel kiezen dan zijne emancipatie van Hongarije? Hongarije wilde los zijn van Oostenrijk; welnu, Croatië in 1077, door Koning Ladislaus I, gelijktijdig met Slavonië, overwonnen, aan de Hongaarsche kroon toegevoegd,

(1) De afstammelingen van dien volks-stam bleven den naam van Madgyaren dragen, terwijl het land tevens den naam behield van Hongarije (van *Hun* en *Avaren*), welke het tijdens hunne inbezitneming had.

en, naar het voorgeeft, ten allen tijde, als overwonnen land behandeld, wilde doen ten aanzien van Hongarije, wat Hongarije beproefde ten aanzien van Oostenrijk; het wilde zich van Hongarije losscheuren en een onafhankelijk rijk vormen. Was Hongarije daartoe geregtigd ten overstaan van Oostenrijk; op welke gronden zou het dan dit regt aan Croatië ontzeggen? Doch in Hongarije moest die onafhankelijkheids-beweging van Croatië de verbolgenheid en de verbittering ten top voeren. Van de helft van zijne magt versteken, zonder afronding van zijn territoir, teruggebragt tot de grenzen, welke de oude Madgyaren om hun voor 1000 jaren in bezit genomen land getrokken hadden; welk zou zijne beteekenis, welk zijne magt geweest zijn te midden van zoo vele vijandige volkeren? Het mogt daarom Croatië niet loslaten. Van den anderen kant, welke middelen had Hongarije om het te behouden? Zijne weerbare mannen waren in het leger van Radetzky; en welke kracht had het derhalve aan de troepen van Jellachich, den Ban van Croatië, over te stellen?

Daarbij kwam nog, dat het al duidelijker en duidelijker werd, dat Jellachich in overleg handelde met het inmiddels weer herrezen nationale comité te Praag, dat het *Swornost* en het *Slavia* tot de hervatting hunner bemoeijingen in het belang der Slawische zaak aan noodigde en door middel van zendelingen, het gansche Slawen-land rondtrekkende, de geestdrift der landbevolking voor verkoeling behoedde. En thans werd dit ijveren voor de Slawische zaak door Windischgrätz niet bedwongen, maar oogluikend toegelaten; en wie durft beweeren, dat het welligt onder de hand niet door hem aangemoedigd en bevorderd werd? Zoo veel althans staat vast, dat het Weener kabinet het onafhankelijkheids-vuur van het Croatische leger aanblies, ja zelfs Jellachich met geld en oorlogs-materialen ondersteunde. In ronde taal gaf de Hongaarsche deputatie, die den 9 September ll. bij den Keizer te Schönbrunn toegelaten werd, dit te kennen, het Weener kabinet van verraad jegens Hongarije betigtigende en van reactionnaire gezindheid beschuldigende tegen het rescript van den 11 April, dat de oude vrijheden en privilegien waarborgde. »De leiders van den Croatischen opstand, dus spraken zij, verklaren het rond en openlijk, dat zij dien opstand in het belang en in den naam van het regerende stamhuis verwekt hebben, en dat zij zich in het belang en in den naam van Uwe Majesteit openlijk verzetten tegen de op nieuw door Uwe Majesteit wettig verzekerde vrijheid en onafhankelijkheid van het Hongaarsche volk. En terwijl in Italië voor de zaak der Oostenrijksche monarchie het bloed van een gedeelte van het Hongaarsche leger stroomde, terwijl het laauweren plukte op het slagveld, wordt het andere opgestookt om de gehoorzaamheid aan het wettig gezag van Hongarije op te zeggen." Zoo, onder anderen, sprak de deputatie, en uit die toespraak bleken klaarblijkelijk twee zaken. Eerstens, dat de Madgijaren overtuigd waren, dat de Slawische volkeren aan de kroon van Hongarije behoorende, door de Oostenrijksche dynastie tegen hen opgeruid en opgejaagd en in hun verzet aangemoedigd en ondersteund werden. Ten andere, dat deze tegenspoed de Madgijaren dwong, een toontje lager aan te slaan dan zij nog onlangs plagten, en van hunne openlijke onafhankelijkheidsverklaring van Oostenrijk dit terug te nemen, dat zij den Keizer van Oostenrijk niet langer als Koning van Hongarije erkenden!

En Weenen, en het aartshertogdom Oostenrijk, met welke oogen staarden zij dit zonderlinge schouwspel aan? Het zou naauwelijks geloofbaar zijn, indien wij er geene getuigen van waren geweest en indien het niet voor het egoïsmus en de verblindheid der volksdriften eene geroede verklaring erlangde: Weenen en het aartshertogdom Oostenrijk staarden dit schouwspel van zich onderling om hunne volkomener losmaking van het keizerrijk bestrijdende volkeren aan met stomme onverschilligheid — wij zeggen niet te veel. Die heldere Weener democraten zagen in dat bemoeijelijken des keizers niets anders dan eene vernedering van het keizerlijk gezag, dan een steeds dieper wegzinken van het keizerlijk absolutisme; daarmede werd ruime baan gemaakt voor de democratie; dat was die scherpzinnige politici genoeg. Of daarbij het gansche rijk eenig gevaar dreigde, daaraan dachten zij zelfs niet — vóór den 6 October!

Welk weifelend antwoord de Hongaarsche rijks-deputatie ontving, met welke verslagenheid en teekenen van rouw zij den volgenden dag naar Presburg terugkeerde, ligt nog versch in het geheugen. Even levendig herinnert men zich de afreize van den beminden aartshertog-palatijn Stephanus van Hongarije naar Weenen, ten einde den keizer te smeeken, dat de vijandelijkheden der Croaten gestaakt en de regten en vrijheden van Hongarije mogten erkend worden. Palatijn Stephanus keerde niet naar Hongarije terug. De Ban Jellachich, met zijn verwinnend leger steeds verder en verder voortdringende, werd door den keizer, geheel eigendunkelijk, tot koninklijken militairen en civielen commissaris van geheel Hongarije benoemd, — geheel eigendunkelijk, daar geen der leden van het ministerie deze benoeming wilde contrasigneren. De Madgijaren van hunnen kant vlogen in aller ijl te wapen; alle weerbare mannen van 15 tot 60jarigen leeftijd spoedden zich voort naar het Madgijaarsche leger, onder aanvoering van Kossuth.

Zoo stonden de zaken, toen te Weenen het bevel gegeven werd, dat eene troepen-bezending vertrekken zou naar het leger van Jellachich, te zijner ondersteuning tegen het Magijaarsche leger van Kossuth. Doch toen begon Weenen eindelijk te begrijpen, welk lot Oostenrijk boven het hoofd hing; wat het eenerzijds van een noordelijk aanrukkend Boheemsch leger, en aan zijne Oostersche grenzen van een tot in den omtrek van Presburg (10 mijlen van Weenen) genaderd Croatisch leger te duchten had, en het verzette zich tegen dat vertrek; Troepen en burgers werden met elkander handgemeen. Het bloed stroomde van beide zijden. De Croatisch-gezinde generaal, graaf Latour, werd vermoord. De Keizer nam andermaal de vlugt, en thans niet in de rigting van Innsbruck, maar langs Amstetten en Linz in die van Moravië. Het overige is bekend.

Deze zijn de historische gegevens ten aanzien van de Slawisch-Oostenrijksche kwestie. Uit deze elementen zal het thans niet moeijelijk zijn het antwoord op de in het hoofd van dit opstel vooruitgezette vraag zamen te stellen.

De Berlijner en Weener posten zijn heden niet aangekomen. Wij hopen, dat dit uitblijven niet aan noodlottige gebeurtenissen moge toe te schrijven zijn.

Bij koninklijk besluit van den 12 October jl., N°. 67, is aan Jhr. J. A. ridder van der Heim van Duijvendijke, afgetreden minister van binnenlandsche zaken, verleend een pensioen ten bedrage van *f* 3457 's jaars, op grond van de art. 11, 43 en 47 der wet op de burgerlijke pensioenen van den 9 Mei 1846 (*Staatsblad* N°. 24).

Z. M. heeft benoemd tot kantonregter te Delft den heer Mr. C. E. Overgaauw Pennis, en benoemd tot regter in de arrondissements-regtbank te Dordrecht Mr. J. C. P. Graaf van Hogendorp, thans kantonregter te Gorinchem.

Morgen zal van hier naar Harderwijk vertrekken het 3de transport militairen van het 8ste regement depôtbataillon, om van dáár naar de Overzeesche bezittingen te worden overgevoerd.

De *Staats-Courant* bevat den volgenden staat van de opbrengst der middelen in de negen eerste maanden van 1848, tegenover de opbrengst van de negen eerste maanden van 1847, als: Directe belastingen in 1848 *f* 13 735,584.02½, in 1847 *f* 13,151,679.49½, meerder in 1848 dan in *f* 583,904.53; in- en uitgaande regten, scheepvaartregten, vuur-, ton en bakengeld, in 1848 *f* 3,172,766.21½, in 1847 *f* 3,923,978.89½, minder in 1848 dan in 1847 *f* 751,212.68; accijnsen, in 1848 *f* 13,244,510.13½, in 1847 *f* 12,536,704,12, meerder in 1848 dan in 1847 *f* 707,806.01½; registratie-, zegel-, successie-regten, enz., in 1848 *f* 7,587,563.32, in 1847 *f* 7,830,210.39, minder in 1848 dan in 1847 *f* 242,646.98; regt van waarborg op gouden en zilveren werken, in 1848 *f* 101,053.01, in 1847 *f* 107,178 36½, minder in 1848 dan in 1847 *f* 6,125 35½; posterijen, in 1848 *f* 1,043,957.35, in 1847 *f* 1,060,189.93, minder in 1848 dan in 1847 *f* 16,232.58; loterijen, in 1848 *f* 264,341.50, in 1847 *f* 408,086, minder in 1848 dan in 1847 *f* 143,744,54. Totaal meerder in 1848 dan in 1847 *f* 131,743 45.

De tijdelijke minister van financiën heeft bekend gemaakt, dat tot op den 14 dezer was uitgegeven een kapitaal van *f* 4,111,500 aan schatkistbiljetten, daargesteld krachtens de wet van 20 December 1840.

Volgens een officieel berigt uit de provincie Utrecht heeft aldaar de oogst der producten die nog niet alle waren ingezameld, als de haver, boekweit en aardappelen, in de maand September onder begunstiging van droog en veeltijds helder weder, geregeld kunnen voortgaan; zoodat de twee eerste thans van het veld zijn verwijderd, terwijl de aardappelen mede binnen weinige dagen zullen gerooid zijn. Wat de laatste betreft is de uitkomst nog beter dan men vroeger had mogen verwachten, daar het bederf in de late aardappelen minder algemeen was dan men gevreesd had; en ofschoon het bederf de opbrengst aanzienlijk heeft verminderd, zal het overschieten te genoegzaam in de behoeften van den winter kunnen voorzien.

De geheele handelsbeweging van België heeft in 1847 bedragen: Invoer 240 millioen, uitvoer 171 millioen, totaal, 411 millioen fr. Deszelfs handel met Nederland bedroeg 68 millioen, waarvan het 41 millioen in Nederland ingevoerd en 27½ millioen uitgevoerd heeft.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

Zitting van Dingsdag 17 October.

Het voorzitterschap wordt tijdelijk waargenomen door den heer J. L. A. Luijben.

Ingevolge art. 2 van het Reglement van Orde der Kamer, benoemt de tijdelijke Voorzitter twee commissiën, tot het onderzoek van de geloofsbrieven van de nieuw benoemde en herkozen leden der Kamer. De eene commissie, benoemd tot het onderzoek der geloofsbrieven van de leden uit Zuid-Holland en Zeeland, bestaat uit de heeren: Mutsaers, Verweij-Mejan, de Monchy, Egter en van Beeck Vollenhoven. De andere commissie, voor het onderzoek der geloofsbrieven der leden uit de andere provincien, is zamengesteld uit de heeren van Rosenthal, Romme, van Dam van Isselt, Goltstein en van Heloma.

Deze commissien houden zich eenigen tijd met de volbrenging harer taak bezig. In de zaal teruggekeerd, doen de heeren Verweij-Mejan en van Dam van Isselt namens deze verslag. Na onderzoek der geloofsbrieven, is het aan de commissien gebleken, dat aan alle de voorschriften van het Reglement van Orde is voldaan, en dat alle de gevorderd wordende stukken zijn overgelegd. Overeenkomstig de voorstellen der commissien worden mitsdien thans in de vergaderzaal toegelaten de heeren: Mr. L. D. Storm en Jhr. L. J. van Sasse van IJsselt, uit Noord-Braband, Mr M. J. de Man en Mr. F. S. Op ten Noort, uit Gelderland; Mr. C. Nederburgh, Jhr. W. Boreel van Hogelanden, Mr. J. R. Thorbecke en A. van Rijckevorsel, Htsz., uit Zuid-Holland; Mr. J. Enschedé, Jhr. Mr. D. Hooft, Jbzn. en Mr. van Leeuwen, uit Noord-Holland, Mr. J. F. Bijleveld, uit Zeeland; J. D. C. C. W. baron d'Ablaing van Giessenburg, uit Utrecht; Mr. B. Albarda, uit Vriesland; Jhr. Mr. C. Storm van 's Gravesande en Mr. W. H. Cost Jordens, uit Overijssel. (De heer Mr. A Oudeman, uit Groningen, was nog niet tegenwoordig, en Mr. H. H. Geradts, uit Limburg, had het bewijs niet overgelegd, dat hij den eed in handen des Konings had afgelegd.)

Nadat alle de opgemelde leden zitting hadden genomen, heeft de afgetredene president, Jhr. W Boreel van Hogelanden, wederom tijdelijk het voorzitterschap aanvaard.

De voorzitter meent aan de vergadering te moeten mededeelen, dat de stukken betrekkelijk de koloniale remise-rekening over den jare 1847, met de daartoe behoorende bijlagen, nog gedurende acht dagen ter lezing en inzage van de leden der Kamer zullen blijven liggen. Eene missive van den minister voor de marine en kolonien, waarbij zulks wordt medegedeeld, wordt aangenomen voor kennisgeving.

Naar aanleiding van art 7 van het reglement van orde gaat de Kamer over tot het opmaken eener lijst van drie kandidaten door het voorzitterschap aan den Koning aan te bieden, om daaruit eene keuze te doen Tot stem-opnemers worden door den voorzitter benoemd de heeren: Uytwerf Sterling, Duymaer van Twist en Lycklama à Nyeholt.

Bij de eerste stemming voor den *eersten* kandidaat bekomt de heer *Boreel van Hogelanden* 31 stemmen en dus de volstrekte meerderheid, (er zijn 47 leden tegenwoordig) zoodat Z. E. als zoodanig op de lijst zal worden geplaatst De overige stemmen waren verdeeld als volgt: Verwey-Mejan 8, Mutsaers 4, van Dam 1, de Man 1, Rosenthal 1 en van Goltstein 1.

Voor den *tweeden* kandidaat hebben *twee* stemmingen plaats (er zijn nu 48 leden aanwezig) De *eerste* stemming was als volgt: de heeren de Man 19, Mutsaers 9, van Goltstein 1, Mejan 15, Kien 1, van Rosenthal 2, en Uitwerf Sterling 1. De *tweede* stemming had den volgenden uitslag, de heeren de Man 26, Mutsaers 4, van Goltstein 1, Verweij-Mejan 12, Kien 1, en van Rosenthal 4, zoodat de heer Mr. M. J. de *Man* als tweeden kandidaat op de lijst zal worden geplaatst.

Voor den *derden* kandidaat hebben er vier stemmingen plaats. De *eerste* stemming is aldus verdeeld, de heeren: van Panhuijs 12, Verweij-Mejan 14, Duijmaer van Twist 1, Mutsaers 13, van Rosenthal 3, van Dam van Isselt 2, Kien 1, en Uitwerf Sterling 1

De *tweede* stemming levert de volgende uitkomst op, de heeren: van Panhuijs 14, Verweij-Mejan 19, Mutsaers 13, van Rosenthal 2 stemmen.

Bij de *derde* stemming bekomen de heeren: van Panhuys 13, Verwey-Mejan 21, Mutsaers 13 stemmen en van Rosenthal 1 stem.

(Thans heeft er eene tusschenstemming plaats, voor het bepalen, wie dat met den heer Verwey-Mejan zal concurreren. Daarbij bekomen de heeren van Panhuys en Mutsaers elk 23 stemmen, terwijl 2 blanco briefjes in de bus worden gevonden. Het lot beslist nu dat de heer van Panhuys met den heer Verwey-Mejan zal concurreren).

De *vierde* stemming levert de volgende uitkomst op. De heeren: Verwey-Mejan 30, van Panhuys 18, zoodat Mr. G. Verwey-Mejan als *derde* kandidaat op de lijst zal worden geplaatst.

De voorzitter bedankt de commissie van stemopnemers voor de door haar volbragte taak. Zij zal de lijst van kandidaten aan Z. M. aanbieden, waarbij zich zullen voegen de heeren van Sasse van Ysselt, van Rosenthal, Anemaet en Sant.

Niets meer aan de orde van den dag zijnde, zoo wordt de vergadering gescheiden.

'sGRAVENHAGE, 17 Oct. Morgen ochtend ten ure zal de commissie van de Tweede Kamer der Staten Generaal, belast met het aanbieden aan den Koning der lijst van kandidaten voor het voorzitterschap, bij Hoogdenzelven worden toegelaten. Ten twee ure zal de Kamer weder eene zitting houden. Men verwacht, dat dan reeds het besluit des konings zal inkomen, waarbij Jhr. W. Boreel van Hogelanden, eerste kandidaat, benoemd wordt tot voorzitter der Kamer gedurende de tegenwoordige tijdelijke zitting. Na het aanvaarden dier betrekking door den nieuwen president, zullen de afdeelingen der Kamer worden zamengesteld, en de voorzitters en tweede-voorzitters derzelve benoemd; tevens zullen de leden gekozen worden, die uitmaken zullen de commissie tot het opstellen van een ontwerp van adres in antwoord op de troonrede, dat onverwijld zal worden opgemaakt en behandeld; bovendien zullen er ook twee leden gekozen moeten worden, die met den voorzitter uitmaken de huishoudelijke commissie der Kamer zullen Wijders zullen ter tafel worden gebragt de ontwerpen van wet en andere stukken, die aan de Kamer zijn gezonden. Mitsdien zal er ook eene commissie tot de verzoekschriften worden gevestigd. Het schijnt, dat de Kamer hare werkzaamheden met spoed wenscht door te zetten, ten einde vóór den 3 November aanstaande

de vastgestelde dag voor de plegtige afkondiging der veranderingen in de Grondwet, uiteen te kunnen gaan.

— 18 October. De commissie belast met de taak om Z. M. de lijst der candidaten tot het presidentschap aan te bieden, is heden morgen ten 11 ure bij H. D. toegelaten. Z. M. heeft geantwoord dat hij zich ten spoedigste met het doen eener keuze zou bezig houden.

Naar wij vernemen heeft Z. M. echter kort daarop het besluit genomen, waarbij Jhr. W. Boreel van Hogelanden tot voorzitter der Tweede Kamer wordt benoemd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 16 October. De nationale vergadering heeft met 570 tegen 155 stemmen aan het ministerie het volle vertrouwen geschonken, dat de generaal Cavaignac had gevraagd. De generaal heeft dus zijne poging volle zien gelukken. Het onderscheid tusschen de republikeinen van gisteren en van den volgenden dag, zal, zegt men, door dat votum, meer en meer worden uitgewischt. Dit is voorzeker een groot geluk voor Frankrijk, doch het geeft daarom geene zekerheid aan de republiek om de genegenheid te herwinnen, die zij sinds lang verloren heeft, of om beter te zeggen, die zij nimmer heeft gehad. Het daarstellen van de verzoening is overigens het meest in het belang der kandidatuur van den generaal. Men herinnere zich hierbij de woorden, die hij eergisteren in de vergadering uitsprak, toen de zoogenaamde republikeinen van den vorigen dag hem om inlichting vroegen wegens de keuze der nieuwe ministers.

»Men heeft gevraagd, zeide hij, welke de reden was der aftreding van de vorige ministers. Indien onze geachte vrienden, de ambtgenooten op deze vraag willen antwoorden, dan hebben zij het regt daartoe, maar de vergadering begrijpt, dat ik mij niet heb te verklaren omtrent de handelingen van mannen, die niet meer tot het kabinet behooren. Wat betreft degenen die aangebleven zijn en degenen die zich aan hem hebben aangesloten, verklaar ik dat ik reeds vóór de zoo even vernomen interpellatie, vast besloten had aanstaanden Maandag aan de vergadering verklaringen te geven en haar te vragen om op formeele wijze te doen kennen of zij hare goedkeuring aan die verklaringen hecht. Na het orgaan van het kabinet aangehoord te hebben, zal de vergadering ongetwijfeld ook die leden aanhooren, die heden opgeroepen een deel van het kabinet uit te maken. Wanneer de vergadering na het ontvangen dezer verklaringen de nieuwe regering te moeten ondersteunen, dan zal ik haar verzoeken om daarvan een klaar en duidelijk blijk te geven, zoodat er geenerlei twijfel in de gemoederen kunne overblijven. Het is geen toevallig votum van vertrouwen, dat wij in deze plegtige, ten aanhoore van het gansche land gegeven inlichtingen zullen vragen. Wij zullen van de vergadering eene verklaring vragen, waarbij zij erkennen zal dat zij door het ministerie wel vertegenwoordigd is. Indien onze inlichtingen de vergadering niet voldoen, dan zal zij op die wijze in de gelegenheid zijn van haar gevoelen te doen blijken. Van de beslissing der vergadering zal het afhangen of het kabinet, de minister en de president van hetzelve aan het bewind zullen blijven of gezamenlijk zullen aftreden.»

Zoo veel is zeker, dat het heden uitgebragt votum aan het kabinet eene groote kracht geeft, die de gematigde partij veel vertrouwen inboezemt. Evenwel is de bestaande meerderheid, die door den heer Dufaure en zijne vrienden is verworven, mede van veel belang voor het vervolg, en geeft de maatstaf aan van de oppositie die het kabinet in de vergadering zal ondervinden, zoodat de uitvoerende magt geheel zal gevestigd zijn.

Over het algemeen valt nog op te merken, dat de discussie, die het votum van vertrouwen voorafging, met uitzondering van de redevoering van den heer Dufaure, minder gunstig gestemd scheen voor het nieuwe ministerie, dan uit het resultaat van de debatten zou kunnen worden opgemaakt.

De heer Dufaure werd met eene levendige toejuiching begroet toen hij den heer Landrin, die hem vroeg wat hij voor de republiek gedaan had, antwoordde: wat hebt gij zelf voor haar gedaan? De redevoering van den generaal Bedeau was allerbespottelijkst; die van den generaal Cavaignac gebrek aan kracht; die van den heer Senart, de vorige aftredende minister die gesproken heeft, viel geheel niet uit; de heer Ledru Rollin werd in zijne vergeefsche en magtelooze voordragt gestoord door een hevig gedruisch, dat hem noodzaakte naar zijne plaats terug te keeren.

— De heer Ducoux, prefect van policie, heeft den 15den October jl. aan den chef van het uitvoerend bewind zijn ontslag toegezonden, met een brief van den volgenden inhoud:

»*Burger president!*

»Gij hebt een nieuw ministerie zamengesteld, dat in mijn oog de personificatie der contra revolutie is. De republiek zal, na een bestaan van acht maanden, bestuurd worden door mannen, die ten allen tijde al hun beleid en al hunne pogingen hebben aangewend, om haar ontstaan te beletten. Deze politiek is welligt zeer verstandig, maar ik begrijp haar niet en keur haar nog veel minder goed.

»Bij de gevaren, die de vrijheid in Frankrijk bedreigen, terwijl zij in Duitschland zegeviert, herneem ik mijne plaats onder de tegenstanders van het koningschap, dat ik onder al zijne vermommingen bestrijden zal. Alle soldaten der democratie moeten op hun post zijn; de mijne is niet meer daar, waar mijne politieke sympathie ophoudt.

»Geef mij derhalve een opvolger."

De *Moniteur* bevat het besluit, waarbij de heer Gervais (van Caen) benoemd wordt tot prefect van policie ter vervanging van den heer Ducoux; men zegt, dat het een regtschapen en bekwaam man is. Drie maanden geleden weigerde hij dien post; alstoen werd de heer Ducoux benoemd.

— Men zegt, dat de heer Jules Favre overleden is.

— Ten gevolge van de jongste wijziging van het ministerie is het kabinet nu zamengesteld als volgt: Marie, minister van justitie; Bastide, buitenlandsche zaken; Lamoricière, oorlog; Verninhac, marine en kolonien; Dufaure, binnenlandsche zaken; Fourret, landbouw en koophandel; Freslon, openbaar onderwijs en eeredienst; Goudchaux, finantien, en Vivien, publieke werken.

— Heden avond heeft zich het gerucht verspreid van eene monster-demonstratie, die binnen kort moet plaats hebben tegen het nieuwe ministerie, en waarvan het personeel op 60.000 personen is geschat. De tijding is ongelukkig maar al te waarschijnlijk, vooral uit hoofde van de algemeen heerschende armoede onder de arbeidende klassen. De nationale garde is verzocht zich gereed te houden tegen eene oproeping. Sinds laatstleden vrijdag is er in de voorsteden een orderwoord gegeven, en de *Republique*, het bijna uitsluitend orgaan der *rooden*, is gratis in de voorsteden en de banlieue verspreid.

Dezen morgen is een der chefs van de beweging gehuwd, ten einde in geval van eenig ongeluk, zijne kinderen te verzorgen, die hem uit eene onwettige verbindtenis geboren waren.

Een particulier schrijven meldt mede dat tegen den 26 eene demonstratie wordt te gemoet gezien. De bloedige slag, door de *Réforme* gepredikt, de dreigende brief van den heer Ducoux, bij het nederleggen van zijn post, de tijding dat Caussidière en Louis Blanc Londen verlaten hebben, zijn alle verontrustende verschijnselen tegen het begin van den winter.

— Heden heeft in de Hoofdkerk Notre-Dame de plegtige installatie plaats gehad van Mgr. Sibour aartsbisschop van Parijs. De aankomst van den Hoogw. herder te midden der kudde, die de Voorzienigheid aan zijne hoede heeft toevertrouwd, is vooraf gegaan van een *Herderlijke Brief*, waarin de edele gevoelens doorstralen, waarvan Mgr. reeds acht jaren lang bad doen blijken in eene andere bisschoppelijke bediening.

Na te hebben verklaard dat hij met eene regtmatige huivering in zijne verheffing tot den aartsbisschoppelijken zetel der hoofdstad genoegen heeft genomen, telt Mgr. Sibour met eene treffende eenvoudigheid de drangredenen op, die hem eindelijk hebben bewogen zich dien grooten last op de schouders te laden; vervolgens kondigt hij den in zijn diocees zoo talrijke armen aan, dat zij de eerste voorwerpen zullen zijn zijner herderlijke toegenegenheid.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, 16 Oct. De rijksminister v. Schmerling heeft aan de vergadering schriftelijk mededeeling gedaan dat de staat van beleg alhier zou worden opgeheven, zoodra de wet van 10 October tot bescherming der nationale vergadering van Frankfort en omstreken in werking zou gebragt zijn. Het ministerie heeft het gewigt der Donau-vorstendommen (Moldavie en Wallachye) voor Duitschland volledig erkend, en zal het Duitsch element daar zoo spoedig mogelijk doen gelden. Wat Hongarije betreft, de staat van zaken is thans niet geschikt om met dat land onderhandelingen aan te knoopen. De interpellatie of er reeds rijkstroepen naar Oostenrijk waren afgezonden, moest met neen beantwoord worden.

— De linkerzijde in het Frankforter parlement heeft een adres aan de inwoners van Weenen gerigt, om hen tot verzet tegen den Keizer aan te zetten. Dit adres zal door eene commissie van vijf leden worden overgebragt. Het ministerie heeft aangekondigd, dat de staat van beleg van Frankfort eerlang zou opgeheven worden; de Kamer gaf verlof tot het vervolgen van drie harer leden, de heeren Zitz, Schlössel en Simon.

WEENEN, 13 Oct. des middags. Wij hebben wederom alarm gehad. De voorposten der Croaten steken nieuwsgierig den kop buiten de legerpoorten en na eenige geweerschoten haasten zij zich weder om binnen de linie te komen. Het schijnt meer verlangen naar Weenen en naar een warm dak dan vijandelijke gezindheid te zijn, die de arme drommels buiten het leger drijft. De Hongaren staan bij Roth-Neusiedl, 2 mijlen van hier. Van de torens ziet men hunne voorposten, en zoo zij een aanval doen op de keizerlijke troepen, dan zullen wij ons ook niet langer aan den Rijksdag stooren en den Croaten in den rug vallen.

Inmiddels ontvangt Jellachich dagelijks aanzienlijke versterking. Windischgrätz zendt alle slechts even misbare troepen uit Bohemen en Moravië. Ook uit Krakau zijn twee regementen in aantogt doch zij zijn onderweg blijven liggen. De machinist van den spoortrein heeft de ketens losgemaakt en heeft met de enkele locomotief de reis voortgezet terwijl hij de waggons vol soldaten midden op den weg heeft laten staan.

De bevolking is nog steeds bereid tot den strijd en de rijksdag heeft bereidwillig alle middelen toegestaan, welke de drang van het oogenblik vorderde. Over de positie der legers van Jellachich en Auersperg weten wij niets zekers; het berigt van derzelver vereeniging komt ons niet waarschijnlijk voor. De Hongaren hebben zich tot trouwen bijstand verbonden. De keizer moet den 10den te Inaïm zijn aangekomen en werd den 11den te Olmutz verwacht.

De Weener rijksdag, die nog altijd in grooter getal dan bij 3 de wet gevorderd wordt, vergadert, heeft alle besluiten van eenig bijzonder parlement, dat zich welligt mogt opwerpen, voor nul en van geener waarde verklaard, terwijl tevens de Bohcemsche afgevaardigden van uit Praag protesteeren tegen alles wat te Weenen geschiedt. De scheuring van alle vijandelijk tegen elkander overstaande parlementen heeft daardoor het hoogste toppunt bereikt.

— De belasting op de levensmiddelen alhier is afgeschaft.

— Men schat het getal der personen, die Weenen verlaten hebben, op 30,000. Overigens telt de stad met de voorsteden 80,000 strijdvaardige mannen.

(*Wij behoeven onze lezers niet opmerkzaam te maken op de tegenstrijdigheden die zich tegenwoordig in de uit verschillende bronnen geputte Weener berigten voordoen.*)

Het kanton Schwijtz heeft dezer dagen kunnen ondervinden welk voordeel de Staten, in tijd van algemeenen nood, van de kloostergestichten kunnen trekken. De abdij Notre-Dame-des-Eremites heeft uit eigen beweging op zich genomen de betaling van de helft der oorlogscontributie, welke aan dat kanton, als deel hebbende gemaakt van het Sonderbund, was opgelegd.

De onderdrukkers van Zwitserland vervolgen hun [illegible] en de Katholijken kunnen nog niet voorzien wanneer zij den bitteren kelk der vervolging tot den bodem toe zullen geledigd hebben. Ziedaar dan het schoon ideaal van een volmaakt gouvernement in al zijne voortreffelijkheid verwezenlijkt, zóó als het, nog geen jaar geleden gedroomd was door het voltairiaansch liberalisme, hetwelk de monarchie in Frankrijk verdelgd heeft.

In het klassieke land der vrijheid is alzoo (dank zij den radicalen, die er zich het oppergezag toeeigenen) elke burgerlijke of geestelijke loopbaan gesloten voor de jongelieden, die bij de Jezuiten of hunne zoogenaamde *affilieerden* hunne studiën hebben volbragt. Maar [illegible] en bedieningen van allerlei aard staan open in de Kerk voor de leerlingen van Strauss en in den Staat voor die van Proudhon of Fourrier. De staat wil een despotiek monopolie behouden in alles wat onderwijs en opvoeding betreft, en elke waarborg voor geloof en zedelijkheid wordt geweigerd. Het geestelijk onderrigt is onderworpen aan voorbehoudende bepalingen, lijnregt in strijd met de beginselen van het katholicisme. Aan de geestelijke gestichten, die tot dusverre van roof- en plunderzucht waren bewaard gebleven, wordt nu eene heiligschennende hand geslagen.

Wij hebben reeds gemeld, dat het gesticht der Dames Ursulinen te Sion in Wallis is gesloten en opgeheven. Deze weldoende religieusen hielden sinds vele jaren een kostschool van jonge meisjes. De gebouwen, waarin zij haar verblijf hielden, waren *op hare eigene kosten* opgetrokken met behulp van giften van andere [illegible] Katholijken. Nu verdrijft men ze tegen den winter uit hun eigen huis en ontrooft haar al wat zij bezitten. De gouvernementen van Wallis en Friburg spannen zamen [illegible] den buit toe te eigenen. De overige nog bestaande gestichten liggen aan de beurt. Men moet onverdraagzaam zijn en een leerling van Voltaire om zulke gewelddadigheden toe te juichen of om daaraan de hand te leenen.

To Lucern gaat er niet een dag voorbij, zonder dat men tegen dezen of genen pastoor te velde trekt. De pastoors Weschler en Burkart zijn bij vonnis van hunne geestelijke bediening ontzet en tot gevangenisstraf veroordeeld, de eene van 7 maanden. Na de veroordeeling van vier pastoors, die de absolutie geweigerd hadden aan zekere gouvernements-leden die voor de opheffing der kloosters van het kanton hadden gestemd, [illegible] onze lezers zich zullen herinneren, de gewezen president van het hof van appel, de heer Bossart, aan [illegible] Die achtingswaardige magistraat was in staat van beschuldiging gesteld ter zake van het uitgeven van een werkje over de onwettigheid van het verbeurd [illegible]

der kloostergoederen. Hij werd tot veertien dagen gevangenis en de proceskosten veroordeeld. Het vonnis bevat onder de considerans het volgende:

»Uithoofde der tegenwoordige staatkunde van den landdag, kan het niet meer aan eenig onderdaan in Zwitserland vergund worden een woord van blaam uit te spreken tegen hetgeen de gemelde landdag goedkeurt."

Zulk een besluit vernietigt niet alleen alle persvrijheid, maar ook iedere vrijheid van meening, en deze weinige regelen geven genoegzaam te kennen wat men van een radikaal bestuur te wachten hebbe.

ITALIE.

Het Sardinisch ministere heeft de dienst-aanbieding van het Fransch-Italiaansch leger verworpen, tot reden gevende, dat de hulp door de Fransche republiek aangeboden, ingeval de bemiddeling niet tot een eervollen vrede mogt geraken, elke gelegenheid wegneemt om vrijwilligen-korpsen aan te werven.

Volgens de *Augsb. Zeitung* gaat de regering op Sicilie stelselmatig voort met het ontbinden van de nationale garde. De onlusten in Calabrie moeten zeer onbeduidend zijn. De plannen eener *Lega Italiana* waarvan eenige maanden geleden in de Italiaansche bladen veel gesproken werd, zijn nog geenszins opgegeven. Naar men verneemt, worden zij voornamelijk door Turin en Rome doorgezet.

BELGIE.

De gaz-compagnie alhier, zoo veel in haar vermogen is, de behoeftige klasse willende te gemoet komen heeft bepaald dat zij voor een Ned. Mud *coke* waarvan de prijs 80 centimes (omtrent 38 ct.) is de steenkolenkaartjes van 50 centimes der koninklijke maatschappij van weldadigheid in betaling zou nemen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 18 Oct.

GRAANMARKT.

Tarwe en *Rogge* bij kleinigheden als voren verkocht; 127 ℔ b. Pools. *f* 331; 125 ℔ p j. Zeeuws. *f* 310; 122 ℔ n. Vries *f* 200; 132 ℔ Kub. *f* 265; 129, 130 ℔ b. Pools. *f* 335, 340.

Rogge 122 ℔ Pruisch. *f* 162; 120 ℔ Rijn *f* 148.

Garst tot vorige prijzen met meer handel; 112 ℔ Nassaud. *f* 160; 108 ℔ Knobbe *f* 140; 99, 100 ℔ n. Oldam. Winter *f* 122, 124; 97, 98 ℔ dito *f* 117, 119.

Haver als voren: 75 ℔ geringe n. dikke *f* 75.

Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie dadelijk 59 £vl.; in April 60½; Oct. 59. *Raapolie* op 6/w. *f* 35½; Vliegend *f* 34¼; primo Mei ek. *f* 35; Nov. *f* 34⅛; Dec. *f* 34⅜. *Lijnolie* per 6 w *f* 28½; Vliegend *f* 27½. *Hennepolie* per 6/w. *f* 35½. *Raapkoeken* 66, 64. *Lijnkoeken* *f* 8, 10.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam van 9 tot en met 14 October, zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Boekweit L. 62, 23 M. — Erwten L. 65, 15 M. — Garst L. 43, 17 M. — Tarwe L. 150, 26 M. — Rogge L. 450, 2 M. — Rijst 133124 ℔. — Linzen L. 3, 4 M. — Gierst 5500 ℔.

Doorvoer naar Zee:

Haver L. 9. — Tarwe L. 13, 15 M.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

			17 OCT. 4½ u. gebl.	18 OCT. 4½ u.			gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à	2½	pCt.	43 15/16	43¾	à	43⅞	43⅞
Dito Dito	3	»	51 13/16	51 13/16	»	51⅞	
Dito Dito op resc.	3	»			»		
Dito Dito	4	»	67 15/16	67⅞	»	67 15/16	67⅞
O. I. Leening	4	»	67	67⅛	»		
Amortis. Syndic.	3½	»	68¼	68¼	»		
Handel-Maatschappij	4½	»			»		
Haarlemmermeer	5	»		90¼	»		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½	»		72¼	»		
Aand. Holl. S. M.		»			»		
BELGIE,	4½	»			»		
Dito	2½	»	36		»		
Dito bij Rotschild	2½	»	36¼	36⅛	»	36¼	
SPANJE, L. bij Ard. van 85 £	5	»	6⅝	6 7/16	»	6 9/16	
Dito Dito van 510 £	5	»	6½	6 5/16	»	6 7/16	6 5/16
Dito bij Dito onb. st.	5	»		6¼	»		
Dito	3	»		23½	»	23⅝	
Dito Binnenl. à 6 m.*	3	»	16 15/16	16 15/16	»	16⅞	16 15/16
Coupons Ardoins		»	5½	5½	»		
Passive		»			»		
Deferred		»			»		
Fransche Uitgest.		»	2⅝		»		
PORTUGAL, te Londen	3	»	22 5/16	21⅞	»	21⅞	21⅛
Dito Dito	4	»	23 1/16	23 5/16	»	23⅜	23 5/16
Dito Binnenl. à 1 Conto	5	»			»		
RUSL. Ob. H. 1798 en 1816	5	»	97⅛	97	»		
Dito Dito 1828 en 1829	5	»	97¼	97	»	97¼	
Ct. b. d. 1831 en 1833	5	»	85	85	»		
Dito bij Hope	4	»	75¼	75⅝		75¾	75¾
Dito bij Stieglitz en C°.	4	»	75⅝	75½	»	76	
*Cert. te Hamburg	5	»	88½		»		
Inschrijving in Assignat.	6	»			»		
Cert. van Dito	6	»		57	»		
POLEN, Certific.	4	»			»		
Dito Aand. met Loten fl 300		*f*			»		
Dito Dito fl 500		»		117	»		
AMERIKA, Phil. Bank	6	pCt.			»		
Dito	5	»			»		
Dito Bank-Actiën					»		

Oostenrijk, Met. 5 pc. 60, ⅛, ⅛; 2½ pc. 30⅝, 31¼; Braz. 5 pc. 75; Mexico 5 pc. 17⅝; Grenada 1 pc. 11⅝.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56; Zigt Parijs 56 1/16; 2/m. Londen 11,87½; Zigt Londen 11,95; 2/m. Hamburg 34¾; Zigt Hamburg 34 13/16; 3/m. Lissabon 40½; 3/m. Porto 40½; 2/m. Petersburg 1,82

BUITENLANDSCHE EFFECTEN.

ANTWERPEN, 17 Oct. Belg. leen. 2½ pc. 38 5/16; 5 pc. 77; 4½ pc. 71⅛; Spanje Ard. 5 pc. 6½; Binnenl. 3 pc. 17¼.

PARIJS, 16 Oct. Fr. 3 pc. 44,40; 4 pc. —; 5 pc. 68,85; 5 pc. N. 68,90; Schatk. —, —; Bank-Act. 1845,—; Belg. 1840, 5 pc. 77½; 1842, 5 pc. 77½; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Nap 5 pc. 80,50; Spanje 3 pc. Binnenl. —; 3 pc. Buitenl. 23½; Holl. 2½ pc. —; Piem. leen. 875,—; Rom. leen. 62¼.

MADRID, 11 Oct. Act. Sch. 3 pc. 18⅞; id. 5 pc. 9⅞; Uitgest. Sch. 3⅜; Coupons 6; Pass. Buit. Sch. —.

LONDEN, 15 Oct. Cons. op tijd 84¾ a —; Braz. 72 a 74; 1829/39 71 a 73; Ecuador 1⅞ a 2⅞; Ven. 14 a 16; Uitg. 4 a 5; Gren. 11 a 12; Uitg. 2 a 2¼; Denem. 3 pc. 65 a 67; Holl. 2½ pc. 44 a 44½; id. 4 pc. 67¾ a 68¼; Mexico 19 a 19½; Peru 31 a 32; Port. 4 pc. 23 a 23½; 3 pc. 21½ a 22½; 5 pc. — a —; Rusl. 1822, 5 pc. 97 a 99; Spanje 5 pc. 10¾ a 11¼; id. 3 pc. 22 a 22½; id. Passive 2⅝ a 2⅞.

FRANCFORT, 16 Oct. Met. 5 pc. 66; 2½ pc. 34⅜; Bank-Actien 1100; Darmst. Lot. fl. 50, 59½; id. fl. 25, 20; Badensche Lot. fl. 50, 44¾; id. fl. 35, 24⅜, Nassaus. fl. 25, 20, Holl. 2½ pc 44; W. S. 4 pc. 63½; Sijndic 3½ pc. 68½.

PRIJZEN DER PERCEELEN,

Geveild op Maandag 16 October, in het O. Z. Heeren Logement

No 1. Een Huis en Erve, Keizersgracht, No. 1119; *f* 8500, *f* 1000, G. L. Wurfbain.

2. Een Huis, Tuin en Erve, Keizersgracht, No. 5982; *f* 24900, *f* 100, Opgehouden.

3. Een Huis, Achterhuis, Tuin en Erve, Heerengracht, No. 1472; *f* 14600, *f* 4000, T. J. B. Westerwoudt.

4. Een Huis, Achterhuis en Erve, N. Z. Achterburgwal, No. 2240; *f* 1825, *f* 250, R. W. Hartgerink.

5. Een Huis en Erve, Heerengracht, No. 5282; *f* 3975, *f* 275, H. J. van Ogtrop.

6. Een dito, Huidenstraat, No. 5990; *f* 2857. } *f* 5075, *f* 10,
7. Een dito, naast Pero. No. 6, No. 5991; *f* 2200. } Opgehouden.

8. Een Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, No. 2439; *f* 4000, *f* 150, H. F. Brugman.

9. Een Huis, Achterhuis en Erve, Elandstraat, No. 562 en 63; *f* 1700. *f* 450, Opgehouden.

10. Een Huis en Erve, Elandstraat, No. 913; *f* 425, *f* 40, Opgehouden.

11. Een Huis, Tuin en Erve, Noorderstraat, No. 5004; *f* 1950. } *f* 3777, *f* 100,
12. Een dito, als voren, No. 5005; *f* 1825, *f* 2. } C. H. Hoijo.

13. Een dito, Looijersgracht, No. 84; *f* 2000, J. Helt.

14. Een dito, Utrechtsche Straat, No. 5812; *f* 5500. } *f* 8530, *f* 50,
15. Eene Bergplaats en Erve, Kerkstraat, No. 5390; *f* 3030, *f* 50. } Opgehouden.

16. Een Huis en Erve, Singel, No. 5370; *f* 12400, *f* 100, Opgehouden.

17. Een dito, Heerengracht, No. 1480; *f* 4330, *f* 330, J. Fojo.

ADVERTENTIEN.

(998) Men verlangt tot **Adsistentie** in een drukke Huishouding met Kinderen, binnen *Amsterdam*, een fatsoenlijk burger **JUFVROUW**, van de R. C. Godsdienst en middelbaren leeftijd; een goed humeur en ervaring in het linnen naaijen, stoppen en strijken, zijn hoofdvereischten. Brieven *franco* aan het Bureau dezer Courant, onder Letter B.

KUNSTBLOEMEN-FABRIEK

BIJ

A. PERRIN.

***Oude Leliestraat*, N°. 10, *bij de Heerengracht*,**

worden gemaakt alle soorten van fijne en ordinaire Bloemen voor Hoeden en Mutsen, Kinderen Kransjes, Bouquetten voor vazen, *alle soorten van Bloemen voor Roomsche Kerken*, ALTAAR Bouquetten, Slingers en Bouquetten voor Waskaarsen, Kransen voor Moedergodsbeelden, Kransjes en Bouquetten voor strooisters en kinderen die aangenomen worden, losse Bloemen om met sparregroen te versieren, immortelles enz. BLOEMEN om kamers, tafels, spiegels, stoelen, pijpen, enz. te versieren, als ook de ZEER GOEDKOOPE BLOEMEN welke op het platte land ter gelegenheid van bruiloften of feesten worden gebruikt. Alle deze artikelen *per stuk* (en per DOLZIJN met vermindering van prijs.) Aan winkeliers of particulieren buiten de stad, worden monsters verzonden. Winkeliers in de stad, kunnen zoo dikwijls als zulks noodig is goederen (2 uren lang) ter bezigtiging bekomen.

Repareert ook beschadigde Bloemen en Vaasbloemen en verkoopt al wat noodig is om bloemen te maken.

NB. Alle soorten van zijden en andere stoffen voor kleedjes, mantilles, hoeden enz. worden bij dezelve, NAAR DEN LAATSTEN SMAAK getand en geschulpt UITGESLAGEN. (914)

(997) Van de pers gekomen bij de Heeren GLÉNISSON en VAN GENECHTEN, te *Turnhout*, en bij de voornaamste Boekhandelaren des Rijks verkrijgbaar gesteld:

IVO DE NOORD-HOLLANDER,

OF HET LEVENSVERHAAL

VAN EEN

JEUGDIGEN ZEEVAARDER.

Een boekdeeltje van 40 bladz. met nieuwe letter op fraai papier, Engelsch formaat gedrukt en met 18 ... keurig bewerkte *Chromo* steendrukplaten versierd.

Het is algemeen bekend en door de ondervinding ... wezen, dat, om het kinderlijk hart tot het goede ... vormen, geschikte voorbeelden en verhalen daartoe ... eindig veel kunnen bijdragen. Even zoo is het gelegen ... om de leeslust der leergrage jeugd op te wekken; name... lijk met haar verhalen enz., onder het oog te brengen, waarin haar de zoo schoone deugden *Oudermin*, *Mensch... lievendheid*, *Hulpvaardigheid*, *Vlijt*, *Kunstliefde*, ... *paste Moed*. *Echte Vroomheid*, enz., onder treffende ... kleuren worden afgeschilderd. Dit is het, wat men in dit zoo belangrijk boekje, heeft trachten te bewerkstel... ligen. Niet slechts heeft men zich bij het eenvoudig levensverhaal van *een jeugdigen zeevaarder* gehouden, ... namelijk *Ivo's* intrede in de zeemans-loopbaan tot aan zijne benoeming tot den graad van Onder-Admiraal en zijne ... tusschenkomende lotgevallen, te beschrijven; bijzonder... lijk heeft men getracht, in elk hoofddeel, datgene ... mengen, wat aan de beminnelijke jeugd den smaak voor de evengemelde deugden van *Oudermin*, *Menschlievend... heid*, kon inboezemen. In dit alles is men tevens bedacht geweest, de grenzen der kinderlijke vatbaarheid niet te ... overschrijden. De stijl is eenvoudig, alhoewel niet van ... sierlijkheid ontbloot. — De in *Chromo* gesteendrukte platen zijn keurig uitgevoerd, en dragen niet weinig bij om het leerrijke boekje nog meer luister bij te zetten.

Overigens is hetzelve niet alleen geschikt voor de leer... grage jeugd, maar kan zelfs met veel nut in de ... zende huisgezinnen, alsmede voor kinderbeloonin... bezigd worden.

ROBINSON CRUSOË.

Een leerrijk Verhaal voor de Jeugd.

Dit Boekje in Engelsch formaat, op goed papier, ... fraaije letter gedrukt, bevat 48 bladz. en is met 9 ge... kleurde steendrukplaten versierd, (Hetzelve is ook in ... zwart, met hoogdruk verkrijgbaar.)

Met welke graagte de wonderbare lotgevallen van Robinson Crusoë immer door de jeugd en zelfs door meer gevorderde jaren gelezen zijn, zal door niemand betwist worden. Jammer echter, dat sommige der verschillende uitgaven, naar ons inzien, de vatbaarheid der kinderen overtroffen. Immers wil men de lectuur aan de jeugd aangenaam, bevallig maken, dan verlieze men niet uit het oog, dat stijl, voordragt, voorbeelden, enz. ... buiten derzelver begrip komen. Het voornaamste ... halve hierin gelegen, dat men door woord en voorbeeld het teedere gevoelige hart der jeugd wete te treffen, ... leeslust gaande te houden en haar door dien weg ... schoone en goede aan te prikkelen. Dit drievoudig ... wit heeft men in eenigen deele, in dit boekje ... te bereiken. Men heeft de kinderen onder het oog ... brengen, hoe doelmatig, hoe heilzaam het is ... wijze lessen hunner geliefde ouders steeds ... vaardigheid na te komen; hoe beweenenswaardig ... zinnigheid is en welke rampen zij zich op den ... halen, hoe tevreden, hoe genoegelijk, ... men zijne dagen slijt, wanneer men naar pligt ... ten handelt. — Wijders heeft men hun, onder ... lende treffende afbeeldingen pogen te doen zien, hoe ... hoe vereerend het is, zich van de jeugd af, op ... en wetenschappen toe te leggen, alsmede tot ... men het door onvermoeide vlijt en inspanning ... gen kan.

Bij dezelve is nog voorhanden:

Eene fraaije *Canon* of Tabellen voor de Altaren ... fijn geschilderden rand.

Eene verzameling van roomsche platen, genaamd ... *en catechismus-prentjes*. — Eene idem, genaamd ... prentjes bestaande in *Heiligen*, *Tombes*, *Emblêmes* ...

Eene fraaije plaat Emblêmes op Maria.

Al deze platen zijn gekleurd en met in goud en zilver gedrukten kader verkrijgbaar.

Twee fraaije platen genaamd *Chromo-steendruk*, ... goud, zilver en kleuren gedrukt.

Het H. Hart van Jesus en van Maria. — Groot ... maat. — Portret van Z. H. den Paus Pius IX. — Overi... gens eene fraaije verzameling van platen, voorstellende onderscheidene Heiligen enz. enz.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.